

Consultatie "Wet tot wijziging van de Wet collectieve afwikkeling massaschade"
Ministerie van Justitie

Reactie van:
VERENIGING VEB NCVB

Inleidend

Met veel interesse heeft de Vereniging VEB NCVB (hierna: de VEB) kennis genomen van de op de website www.internetconsultatie.nl gepubliceerde consultatie met betrekking tot de voorgestelde wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering welke in verband staan met de wens de collectieve afwikkeling van massavorderingen te vereenvoudigen. Het systeem van collectieve afwikkeling van massavorderingen is bij de Wet collectieve afwikkeling massaschade (hierna: Wcam) ingevoerd. Van de mogelijkheden die dit systeem biedt, heeft de VEB veelvuldig gebruik gemaakt. Zo is de VEB betrokken geweest bij vier van de zes via de Wcam afgewikkelde of lopende zaken, te weten de Dexia-, Vedior-, Shell- en Converium-zaak. De VEB heeft dan ook de nodige ervaring opgedaan met de door de wet geboden mogelijkheden van collectieve afwikkeling van massavorderingen. Het ter consultatie voorgelegde voorstel is naar de mening van een VEB een afgewogen concept. In algemene zin kan zij dan ook instemming van de VEB genieten. De VEB wenst desalniettemin een aantal opmerkingen te plaatsen ten aanzien van de voorgestelde bepalingen. Deze opmerkingen treft u hieronder aan.

Artikelsgewijs commentaar

Artikel I.

Belangrijke beoordelingscriteria bij de vraag of een rechtspersoon in het kader van haar vordering(en) ontvangen dient te worden (ontvankelijk dient te zijn), zijn in de ogen van de VEB niet alleen het verleden en de statutaire doelstelling van de rechtspersoon in kwestie, doch ook de vraag of de rechtspersoon in kwestie bewezen heeft die statutaire doelstelling te kunnen realiseren. In dit verband merkt de VEB op dat er sprake is van een opkomst van (commerciële) claimstichtingen. Met recht kan getwijfeld worden aan de oprechte motieven van sommige organisaties. Gelet hierop, dient naar het oordeel van de VEB door de rechter een kritische houding ten opzichte van *ad hoc*-organisaties te worden aangemeten. De VEB doet de suggestie een wettelijke basis te maken ter bescherming van gedupeerden tegen dergelijke stichtingen.

Op dit moment wordt er gewerkt aan een 'claim code'. Een conceptversie van deze code is onlangs gepubliceerd. Naar verwachting zal de finale versie eind april van dit jaar worden gepubliceerd. De VEB onderschrijft dit initiatief van harte, en is van mening dat deze code, zodra deze definitief is vastgesteld, toegepast zou moeten worden. Toepassing van deze code zou problemen ten aanzien van de representativiteit kunnen wegnemen. In dit verband zij verwezen naar de Shell-beschikking en de positie van Stichting Pensioenfonds ABP respectievelijk Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn (voormalig Stichting PGGM).

Ten slotte, naar de mening van de VEB zouden de in art. 3:305a BW voorgestelde representativiteitseisen een evenknie moeten krijgen in de Wcam-procedure. Een dergelijke gelijktrekking van eisen zorgt voor meer rechtszekerheid ten aanzien van de vraag of een organisatie ontvangen kan worden in haar vordering(en).

Artikel II, lid A onder 7.

De VEB kan zich vinden in de voorgestelde verjaringstermijn van twee jaar in het vijfde lid van art. 7:907 BW. De aldaar voorgestelde termijn is in de ogen van de VEB niet te lang, doch ook niet te kort.

Artikel III, lid A, aanhef, onder 3.

Het voorgestelde vierde lid van art. 1013 RV sluit goed aan met het hedendaagse gebruik van het internet door burgers en ondernemingen. Het internet kan een forum bieden en, bovendien, fungeren als medium voor kennis- en berichtgeving. *Online* publicatie is eenvoudig, snel en betrekkelijk goedkoop. Verplichtstelling tot publicatie in andere vorm kan vertraging met zich brengen, en leidt doorgaans bovendien tot hoge, althans hogere, kosten.

Artikel III, lid A, aanhef, onder 9.

Een keuze, zoals nu voorgesteld in een nieuw achtste lid van art. 1013 RV, voor de mogelijkheid partijen op verzoek danwel ambtshalve te laten deelnemen aan een regiezitting, is naar het oordeel van

de VEB een gelukkige. De vraag zou wel kunnen rijzen of de in sommige gevallen een regiezingting niet-openbaar zou moeten zijn?

Artikel III, lid C.

De VEB onderschrijft de voorgestelde wijzigingen in art. 1015 RV, en in het bijzonder de schorsing van rechtswege zoals voorgesteld in het eerste lid van die bepaling.

Artikel III, lid F.

Voor wat betreft het voorstelde art. 1018a RV, het volgende.

De VEB merkt op dat Europese en internationale regelingen met betrekking tot oproepingen niet ongeschikt zijn voor het oproepen van grote groepen buitenlandse personen ten behoeve van wie de overeenkomst is gesloten, doch in ogen van de VEB betreft het in deze gevallen vaak een zeer kostbaar en arbeidsintensief proces. Voor zover in het licht van Europese en internationale verdragen mogelijk is, is meer ruimte voor de rechter wenselijk. De VEB kan zich goed voorstellen dat in situaties waarbij grote groepen buitenlandse personen betrokken zijn, meer gebruik wordt gemaakt van *online* mogelijkheden.

In relatie met buitenlandse procespartijen merkt de VEB ook op dat in een procedure meer mogelijkheden gegeven zou moeten worden tot het voor de rechter geven van deelbeschikkingen. In dit verband verwijst de VEB naar de Converium-beschikking en de deelbeschikking met betrekking tot de ontvankelijkheidsvraag.

Overige opmerkingen

De VEB doet de suggestie art. 1018a RV binnen drie jaar na inwerkingtreding te evalueren.
